

Bulla Laurentini Pape

Quarta

1774 10 23

BVLLA SANCTISS. D. N. D.
Pii diuina prouidentia Papæ III.
super confirmatione, ac innouatio
ne prohibitionis Duellorum.

ROMAE Apud Antonium Bladum Impressorem Ca
meralem Anno Domini M. D. LXI.

BVLLA SANCTI S. M. S.
 Pii qui quondam Pape III.
 super confirmatione transmissa
 ne prohibitione foret in
 *

ROME Apud Thomam de ...
 ...

PIVS EPVS SERVVS SERVORVM
DEI AD PERPETVAM Rei Memoriam.

Seuillo

A quæ a prædecessoribus nr̄s Romān. Pōtificibus suadentibus legitimis causis emanarunt libenter approbationis, & innouationis munimine solidamus. Vt eō firmius illibata perdurent quod sæpius fuerint Apost. auctē munita illaq; de nouo statuimus; & ampliamus prout rationabiles causæ persuadent, & hoc in domino conspicimus salubriter expedire. DVDM siquidem a se. re. Clemēte Papa Vll. prædecessore nostro emanarunt l̄ræ in quibus nōnnullæ aliæ inserunt tenorum subsequentiū. Clemens Ep̄s seruus seruorum Dei ad perpetuam Rei memoriam. Consequit Romān. Pontifex ex Apl̄icę Sedis prouidentia ad reprimendum nepharios conatus peruersorum contra canonicas sanctiones, & mādata apostolica in suarum, & aliarum animarū periculum, ac dictæ sedis contemptū temerè tendentiū gesta p̄decessorum quādoq; innouare, ac innouata cōfirmare, & apl̄ico munime roborare prout in dño conspicit salubriter expedire, Sanē dudum se. re. Iulius Papa ii. prædecessor n̄r Motu proprio Duellorum, & gladiatorum usum per suas l̄ras damnauit, & improbauit, ac in terris Sanctę Rom. Eccl̄iæ mediate, vel immediate subiectis per quoscunq; quauis auctē, & potestate, ac nobilitate fulgētes sub excōsitate sententię p̄na, ex quacunq; causa etiā, a legibus permilla fieri omnino prohibuit Quasquidē l̄ras postmodū pia memorīa Leo p̄p. x. prædecessor n̄r, & secundum carnem fr̄ patruellis pro illarum maiori robore per suas l̄ras cum l̄rarum Iulii prædecessoris hmōi de verbo ad verbum insertionē innouauit prout in eisdem literis quas præsentibus de verbo ad verbum inseri fecimus plenius continet. Nos igitur cupientes l̄ras prædictas pro Xp̄ifidelium animarum, & corporum salute, ac tranquillitate inuiolabiliter obseruari. Motu proprio, & ex certa scientia, ac de apl̄icę potestate plenitudine l̄ras prædecessoris hmōi auctoritate apostolica tenore p̄ntium approbamus, & innouamus, ac p̄ntis scripti patrocinio communitus. Decernentes illas cum omnibus, & singulis in eis contentis cl̄is plenum firmitatis robur obtinere, ac ab oībus inuiolabiliter obseruari, & per executores in illis deputatos aduersus cōtrafacientes ad executionem penarū procedi debere Non obstant̄ constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac omnibus illis q̄ dicti prædecessores in dictis eorum l̄ris voluerunt non obstante ceterisq; contrariis quibuscunq; Tenor vero l̄rarum prædictarum sequitur, & est talis. Leo Ep̄s seruus seruorum Dei Ad perpetuam Rei memoriam. Quam Deo & hominibus abominabiles viri pugnantes in duello existant, & omnium in ore versatur, & diuina humanaq; iurā detestantur nec immerito cum non solum corporum, sed etiā eorum animarūq; pro quibus Saluator n̄r Iesus Christus Dei filius mortem subiit t̄p̄ralem graue detrimentum asferre noscantur. Ad reprimendum igitur talium nepharios ausus plurimum conferre censentes eos qui hmōi scelus detestabile quidem, & canonicæ cuiusq; lege prohibitum patrare non expauescunt grauius fore puniendos, ac ea quę ad compescendum similes uicinos conatus a Romān. Pontificibus prædecessoribus nostris statuta fuerunt ut eō firmius obseruentur quod sæpius fuerint aus

102
Auctoritate apostolica communita approbamus & nouo munimine roboramus, &
si qua ad perterrendū animos audaces meliora sint his adiciamus prout in dño cō-
spicimus salubriter expedire. Dudum siquidem a se. re. Iulio papa I. prædecessore
nostro emauerunt līx tenoris subsequēntis videlicet. Iulius Ep̄s seruis seruorū
dei. Ad perpetuam Rē memoriam, Regis pacifici qui regnat in Cælis licet insub-
ficientibus meritis vices gerentes in terris cunctorum fidelīū statui prout ex sulce-
ptæ seruitutis tenemur officio indefessa solertia intēdentes, ac animarū periculis
obuiare cupientes ad ea per que vbiq; præsertim in terris Romān. Ecclesiæ spon-
sæ nostræ subiectis inter fideles eosdem cædes rixæ & contentiones cessent scanda-
lorum tollantur fomenta pax & cōcordia vigeant prosperisq; eorum successibus
consulatur opportunē prouisionis operā impendimus prout in dño conspicimus
salubriter expedire sane non sine maxima animi nostri perturbatione accepimus
qd' nonnulli fidelium prædictorum inimico humani generis instigante, & aliqui
bus causis occurrentibus, & plerumq; in minimis & inhonestis, ac leuibus verbis
ad contumelias contentiones & dissidationes deuenientes, vt alter alterius sangui-
ne satietur ad temporales Principes & dñs maxime Ciuitatum, Terrarum, & lo-
corum sedi apostolicæ subiectorum confugiunt vt eis locum tutum siue campum
ad Duellum seu pugnandum assignent & quamuis principes & dñi præfati Du-
lum siue pugnam eis dissuadere, & prohibere deberent tamen plerumq; locum aut
campum tutum hmōi assignant maliuolumq; altereantiū propositum ad executiō-
nem augent magisq; vni quā alteri fauent ex quo hominum mortes perpetuē & nī
si diuina gratia præueniantur animarum perditiones mutilationes & vulnera inter
eos astantesq; pugnantium amicos odia & altercationes & ex vno inconuenienti
plura oriuntur in ipsorū fidelīū animarū, & corporum periculū quisq; humani præ-
fati iacturā perniciosum exemplū, & scandalū plurimorū. Nos igitur qui fidelīū præ-
dictorū tranquillitatem & pacem sinceris desideris exoptamus saluberrimis Chris-
tianæ Religionis documentis & exemplis Deum tentādum nō esse præmoniti Sal-
uatorisq; dñi nostri Iesu Xpi qui Petro Apostolorum principi vt gladium mitteret
in vaginam mandauit præceptis edocti attendentes hominē homini inter quem co-
gnationem quandā natura constituit insidiari nephas & gladiatoria munera & pu-
gnationes hmōi vulgares a Religionis nostræ pietate damnari euentaq; spectacula
a sacris canonibus & Imperialibus legibus inhibita & improbata sicq; pugnātes in
famia notari & diuersis penis puniri & cum omni tēpore potissimū tamē in ocio ci-
uili & domestica quiete publica detestanda esse Motu proprio non ad alicuius sus-
p hoc nobis oblatæ petitionis instantiā sed de nostra mera deliberatione & ex cer-
ta scientiā hac in perpetuum valitura cōstitutione Duellorum, & Gladiatorū hmōi
vsum damnamus & im. pbamus & in terris Romān. Ecclesiæ mediate vel immedias
te subiectis per quoscunq; quauis aucte & potestate ac nobilitate fulgentes sub ex
cōmunicatiōnis latē sententiæ pena ex quacunq; causa ēt a legibus permessa fieri o-
mnino prohibemus dictosq; pugiles taliter pugnantes vbiq; impune capi posse &
puniri homicidio vel vulnerē iuxta iuris cōmunis dispositionē nulla eis consuetu-
dine suffragante statuimus corpora in Duello in terris ecclesiæ mediate vel immes-
diate subiectis de facto morientium in sacro sepeliri. phibentes sub simili excois pe-
na & interdicti ecclesiastici omnibus & singulis vtriusq; sexus Ducibus, Comitibus,
Marchionibus, Domicellis, Baronibus, & aliis tēporalibus Dominis, Vicariis cō-
munita

207
munitibus, & vniuersitatibus, Ciuitatum, Terrarū, & locorū p̄fata Romanā. ec-
clesiæ mediate, vel immediate subiectorum mandantes ne de cætero p̄petuis futu-
ris temporibus aliquibus cuiuscunq; dignitatis, & nobilitatis fuerint & ex quacun-
que causa etiā a legibus nō improbata locum seu Cāpum liberum ad Duellum seu
alias ad pugnandum tutum aut alias quomolibet assignent cōcedant seu tradāt aut
assignari concedi seu tradi faciāt vel permittant sub excōis latē sententiæ & qua-
tuor milliū ducatorū Cameræ apostolicæ applicandorū p̄na pro qualibet vice in-
currentia & si hmōi cōstitutionis violatores vltra dictā primam vicem fuerint vltra
dictas p̄nas feudo seu Vicariatu quem a dicta Romanā. Ecclesia obtinuerint priua-
tos fore apostolica aūcte tenore præsentium præcipimus, & mandamus atq; decer-
nimus non obsta. quibuscunq; statutis & consuetudinibus priuilegiis indulgis &
concessionibus quauis aūctēditis & quibusuis concessis cæterisq; contrariis qui-
buscumq; Volumus autē q̄ præsentis literē nostræ postquā in valuis Basilicæ princi-
pis Apostolorum & in Cāpo Floræ in vrbe affixæ fuerint oēs & singulos Cīues Ro-
mañ. & alios in Vrbe commorātes effluxis quindecim diebus alios vero Duces, Co-
mites, Marchiones, Domicellos, Barones, & alios tēporales Dños, Vicarios Cōmuni-
tates. & vniuersitates præfatas Ciuitatū, Terrarū, & locorū sedi præfate mediate vel
immediate subditorū decursu mense arctent, & contrafacientes p̄nas præfatas in-
cutrant in omnibus & per omnia perinde ac si eis in omnibus & singulis contrafa-
cientibus personaliter & particulariter intimatæ fuissent, Nulli ergo omnino homi-
nū liceat hāc paginā nostræ damnationis, improbationis, prohibitionis, statuti, p̄-
ceptionis, mandati, & voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis
autem hoc attemptare præsumperit indignationē Omnipotentis Dei, ac beatorū
Petri, & Pauli Apostolorū eis se nouerit incursturū. Dat. Romæ apud Sanctū Petrū
anno Incarnationis dñicę Millesimo Quingentesimo octauo sexto kl. Martiū pon-
tificatus nostri anno sexto. Cum autē sicut accepimus in eisdem literis contenta ab
aliquo tēpore citra nō fuerint obseruata & ex eo quā plurimi Barones, Dñi tempo-
rales & alii præsertim eidē Romanā. Ecclesiæ subditi adeo procliuiores ad p̄gnan-
dū in Duello redditi sint vt passim quotidie singularia hmōi certamina vbiq; cōmie-
ti videantur ac dñi tēporales præfati, armorumq; Duces eos ad id inuitare quin pos-
tius irritare non formident cum & in eorū Territoriis, & iurisdictionibus tutum p̄-
cratiū siue Aream præparent & alia cœuenta spectacula exhibeāt & illis cōmītiū
præstent. Nos igitur non minus detestabilem in Duello pugnantiū quā Ducū, Co-
mitum, Marchionū Baronū Domicellorū & armorū Capitaneorū aliorūq; Dñorū
tēporalium eis ad id auxilium consilium & fauorē præstantium nequitia ac impro-
bā eorum conscientia reprobantes qui ad ea visendi conueniunt corporū & anima-
rum salutē Christianifidelium opportunis remediis indefesso studio p̄spicere volētes
līteras Iulii prædecessoris præfati Motu proprio & ex certa sciētia nostra ac animi
deliberatione harum serie aūcte apostolica approbamus, confirmamus & innoua-
mus ac præsentis scripti patrocinio cōmunimus adificientes & eadē aūcte apostoli-
ca statuētes q̄ pugnātes ipsi nō solū p̄nis prædictis subiaceant sed eorū memoria
perpetuo damnata sit ac bona præscripta sine & Cameræ nostræ apostolicæ cōfiska-
ta eo ipso Duces quoq; , Barones, Comites, Marchiones, Dñi tēporales, Vicarii, Feu-
datarii armorū Capitanei Cōmunitates quoq; Ciuitatum Terrarū, & locorum eidē
Romanā. Ecclesiæ mediate, vel immediate subiectorum cāpum ad pugnandū præ-

stantes ne quidem pœnas prædictas incurant sed ab omni iure quod in locis, & Territoris suis obtinent ipso facto cadant illudque ad Cameram præfatam deuoluatur, & deplutum esse censetur absque ea declaratione desuper facienda, qui vero ad talia cruenta spectacula videnda conuenerint si nobiles quingentorum si mediocri fortitudo centum si uero ignobiles viginti quinque ducatorum necnon excôis & perpetuæ maledictionis pœnam incurrant ac locus ipse ecclésiastico subiacet interdictione, Et insuper omnia & singula tam per lulium prædecessorem statuta, & ut præfertur per nos confirmata & illis adiecta perpetuæ firmitatis robore obtinere ac inuiolabiliter obseruari debere decernimus. Quocirca venerabili Fratri Raphaeli Episcopo Ostiensi. Camerario nostro ac dilectis filiis præfatis debitis, & Clericis dictæ Camere pro tempore existentibus, Motu simili mandamus quatenus præsentibus literis solenniter prout libi uidebitur publicari ipsaque ac omnia, & singula in eis contenta inuiolabiliter obseruari faciant contrafacientes uero prædictas censuras & pœnas damnabiliter incurrisse de clarent ac summarie & eorum Camerali more exequantur, & irremissibiliter exigant conuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis super quibus amplius eisdem concedimus facultatem, & potestate non obstantibus omnibus supradictis aut si aliis quibus communiter uel diuim ab apostolica sit sede indultum quod in reidici suspendi, uel excôicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam ac de uerbo ad uerbum de indulgentia hominum mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hæc pagina nostre approbationis, confirmationis, inuocationis, & cõmunionis, adiectionis, statuti, decreti, mandati, & concessionis infringere uel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit indignatione Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis dominicæ Millesimo, Quingentesimo decimo nono decimo kl. Augusti Pont. nostri anno septimo. Nulli ergo omnino hominum liceat hæc pagina nostre approbationis inuocationis, cõmunionis, & decreti infringere uel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit indignatione Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis dominicæ Millesimo Quingentesimo vigesimo quarto Id. Febr. pont. nostri anno secundo. Cum autem sicut nobis innotuit quod plurimum mihi Duces, Comites, Marchiones, Domicelli, Barones, & alii in temporalibus Dominii, Vicarii, Cõmunitates, & vniuersitates Ciuitatum, Terrarum, & locorum eidem Romanæ Ecclesiæ mediate, uel immediate subiectorum nonnullique alii singularia certamina exoptantes & alii et ut præfertur subditi illa uidere cupientes suorum status salutis & honoris immemores literis prædictorum hominum contrauenire, & censuras ac pœnas in illis contentas parumpendere non uereantur in animarum suarum perniciem, & diuinæ Mafestatis offensam ac Reipublice lesionem. Nos quorum est, sceleratorum insolentis quibus aduersus Deum, & proximum ac dicte sedis auctem ueluti Catholicæ professionis inimici seruiunt salubriter reprimendis ne ipsorum inualeat præsumptio, & peruersitas extollatur in reidendo, & ne literæ prædictæ que prouida deliberatione ab ipsis prædecessoribus emanarunt contempnibiles reddantur, sed illarum transgressores debita animaduersione puniatur prouidere uolentes. Motu proprio non ad aliquorum nobis super hoc oblate petitionis instanciam, sed de nostra mera deliberatione & ex certa scientia singularis Iulii, Leonis, & Clementis prædecessorum prædictorum literas cum statutorum ordinationum additionum, decretorum, declarationum, cõfiscationum, incorporacionis,

rationis, applicationis, voluntatum, & mandatorum, ac omnibus & singulis aliis in
eis respectiue cōtēris clausulis auctoritate apostolica tenore presentiu approbas
mus, & innouamus, & perpetuo firmitatis robore subsistere, & singulos quos. lre
ipsæ cōcernunt, & concernēt sub excōis anathematis, maledictionis, perpetuē infa
mię, diffidationis criminis lesę Maiestatis seditionis, rebellionis, cōfiscationis, & pri
uationis Statuum, & Dominiorum, ac Feudorum, & Vicariatum, ac aliorum bono
rum suorum ac depositionis illorum, nec non in habilitatis ad illa, & alia imposterū
obtinēda, ac interdīcti, ac aliis censuris, & penis ecclesiasticis, & tēporalibus, aliisq;
in eisdem literis cōtēntis quas cōtrauenientes eo ipso incurrant, & intestabiles fiāt,
ac vltra penas prædictas Carceribus mancipari, & detineri, & penis p̄dictis irremisi
bilitè puniri debeāt: p̄petuo obseruari, & p̄ Executores in dictis literis deputatos
aduēsus eosdem cōtrafacientes ad totalē executionē dictarum penarum procedi
debere decernimus, illasq; tam ad pugiles taliter pugnētes q̄ eos ad id tentātes, &
prouocātes aut locum, seu campum ad pugnādum dātes seu cōcedentes, ac in illis
astātes, & intēfessēntes, ac certātes cōmirantes, & cōmitiuam præstātes, nec nō con
suleātes, ac adhærētes, & fautores, nec nō cartas certaminis seu Duelli subscribētes,
vl' affigētes aut publicātes et si prædictæ seu cuiuscunq; alterius, dignitatis, nobilita
tis, status, gradus, & ordinis, tā ecclesiasticæ quam mondanæ, existāt et ad hoc
vt ipsi vltra penas prædictas excōis maioris latē scētētię penā a qua non nisi a nos
bis seu Romān. Pont. pro tpe existēte absolui possint eo ipso incurrāt, & si ecclesiā
stici fuerint et omnibus, & singulis ecclesiis Monasteriis, dignitatibus, & aliis bene
ficiis ecclesiasticis per eqs obtētis, seu in quibus, & ad queis eis cōpetit eo ipso pri
uati, & ad illa, ac alia imposterū obtinēda in habiles existant, nec nō illa, rāquā per
priuationē hmōi vacantia ab aliis impetrari possint extēdimus, & ampliamus, & ni
hilominus præmissa omnia, & singula prout per Iulium, Leonē, & Clementē præ
decessores præfatos statuta & ordinata in hibita, decreta, & mandata fuerunt in om
nibus, & per omnia, de nouo statuimus, ordinamus, in hibemus, decernimus, de cla
ramus, & mandamus, ac omnes concessiones Duellorum hmōi, & facultates desup
prædictis, seu aliis quibusuis personis per quoscunq; Romān. Pont. prædecessores
nostros sub quibusuis formis, & verborum expressionibus forsā concessas appro
batas in nouatas harum serie reuocamus, cassamus, & annullamus. Et insuper eni
piētes illa, & tam detestabilē pugnantium, & aliorum loca ad pugnandum, ac alias
in præmissis fauorē præstantium, & deniq; tanti sceleris fautorum requitā nō so
lum in terris, & locis eidem Romān. Ecclesię vt præfertur subicētis sed alias vbilibet
penitus reprimi & aboleri ac singulorum Christi fidelium animarum periculis
obuiare per viscera dñi nr̄i Iesu Christi rogamus & obestamur vniuersos & singu
los totius orbis Imperatorē, Reges Duces et armorum, Marchiones, Barones, care
rosq; principes Christianos nec nō dominia potentatus cōmunitates ciuitatum, ac
vniuersitates oppidorum Castrorum Terrarum & locorum quorūcunq; illorūq;
in tēporalibus dños ac et militum tā equestrium q̄ pedestrium Capitaneos & præ
fectos et tēporali ditioni ipsius Romān. Ecclesię nō subditos cuiuscunq; status, gra
dus, ordinis, conditionis, nobilitatis, ac præminētia fuerint vt diuini nominis in
tuicu & pro sua in nos & hanc sanctā Sedē apostolicam deuotione, & reuerētia, nec
nou fidei cultu & conseruatione ac animarum eorū qui hmōi Duella diabolica
fraude decepti perquirunt salutē dicta Duella seu alia singularia certamina in suis

Regnis, Ducatibus, Marchionatibus, Baronibus, Dominis, Terris, & locis nullatenus fieri permittant immo ne fiant expresse prohibeant & dissuadeant districtius percipientes eis ne vlllo vnquam tempore hmoi Duella seu certamina quouis pteptu seu quouis occasione vl' causa admittere aut aliquos ad id irritare seu prouocare vel illis interesse aut vt fiant pati seu permittere audeant vel p̄sumant alioquin eos ac etiam extra terras, et loca ditioni Ecclesie hmoi non subiecta Duella seu singularia certamina hmoi aut diffidationes desuper facientes et ad id irritantes seu prouocantes et auxilium consilium vel fauorem dantes ac illis astantes et intersefentes et similiter chartas desuper subscribentes aut publicantes seu de illis se intromitentes eorumq; ac ip̄orum singulos ab Imperatore, & Regibus, inferioribus maioribus excōis & vltra eam si ecclesiastici fuerint priuationis & inhabilitatis penis p̄dictis subiaccere illasq; incurrere & ab eis p̄tereq; a nobis seu dicto Roman. Pontifice pro tempore existente vt p̄fertur absolui aut aduersus illas restitui seu reabilitari non posse neq; debere decernimus, & declaramus. Non obsta. constitucionibus, & ordinationibus apostolicis, ac omnibus illis que dicti p̄decessores in singulis eorū literis p̄dictis voluerunt non obstare ceterisq; contrariis quibuscunq; Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā nostrae approbationis, in nouationis, extensionis ampliationis, statuti ordinationis, inhibitionis, mandati, p̄cepti, reuocationis, cassationis annulationis, rogationis, attestationis decretorum & declarationum infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare p̄sumpserit indignationem Omnipotentis Dei ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae Millesimo Quingentesimo Sexagesimo .i. idibus Nouembriis. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Ca. Glorius

Barengus.

Fed. Cardinalis Casius.

376164

o
s
i
s
s
i
o
i
v
u
e
s

